

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

PÖYTÄKIRJA

VN/10611/2025

1/4

20.11.2025

VALTIONEUVOSTON YRITTÄJYYDEN EDISTÄMISEN TYÖRYHMÄN KOKOUS 2/2025

Aika: Maanantai 27.10.2025 kello 13.02 – 15.00

Paikka: Hybridi: Eteläesplanadi 4, Helsinki, kokoustila: Sali 2 (läsnä),
Microsoft Teams (etänä)

Osallistuivat läsnä: Hallitusneuvos Mikko Holm, työ- ja elinkeinoministeriö, kokouksen puheenjohtaja (*varapuheenjohtaja*)
Teollisuusneuvos Kari Virtanen, työ- ja elinkeinoministeriö, puheenjohtaja
Johtava asiantuntija Juuso Kalliokoski, maa- ja metsätalousministeriö
Hallitusneuvos Marjaana Maisonlahti, sosiaali- ja terveysministeriö
Neuvotteleva virkamies Natalia Härkin, työ- ja elinkeinoministeriö, pääsihteer
Neuvotteleva virkamies Jaana Valkokallio, työ- ja elinkeinoministeriö
Johtava asiantuntija Jyrki Nissilä, (apulaisosastopäällikkö Juha Pyykkö tilalla), ulkoministeriö
Johtava asiantuntija Kimmo Hyrsky, valtioneuvoston kanslia
Rakennusneuvos Timo Tähtinen, ympäristöministeriö

Osallistuivat etänä: Opetusneuvos Minna Bálint, opetus- ja kulttuuriministeriö
Johtava asiantuntija Anne Pesola, työ- ja elinkeinoministeriö
Hallitusneuvos Jari Salokoski, valtiovarainministeriö

Osallistuivat erikseen kutsuttuna, läsnä:

Omistaja Jussi Tuohino, Megas Oy
Neuvotteleva virkamies Riikka Pitkänen, puolustusministeriö
Liikenneneuvos Veli-Matti Syrjänen, liikenne- ja viestintäministeriö

Osallistui erikseen kutsuttuna, etänä:

Neuvotteleva virkamies Jaana Lappi, työ- ja elinkeinoministeriö

1. Kokouksen avaaminen ja läsnäolijoiden toteaminen

Kokouksen puheenjohtaja Mikko Holm avasi kokouksen kello 13.02 ja toivotti kaikki kokoukseen osallistujat tervetulleiksi. Puheenjohtaja totesi, että puolustusministeriön sekä liikenne- ja viestintäministeriön edustajat ovat mukana kokouksessa ja jatkossa työryhmän jäseniä.

2. Asialistan hyväksyminen työjärjestykseksi

Hyväksyttiin asialista kokouksen työjärjestykseksi.

3. Kokouksen 1/2025 pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

4. Kasvuyrittäjyyden ohjelma

Työ- ja elinkeinoministeriön neuvotteleva virkamies Jaana Lappi esitteli Kasvuyrittäjyyden ohjelman laatimisen taustan, valmistelun sekä toimeenpanon vaiheen. Kasvuyrittäjyyden ohjelman laatiminen perustuu hallitusohjelmaan 2023-2027, ja ohjelman tavoitteena on kaksinkertaistaa keski suurten yritysten (Mittelstand) määrä vuoteen 2030 mennessä. ETLA:n tutkimuksen mukaan keski suurten yritysten kasvua rajoittavat erityisesti sääntely, hallinnolliset velvoitteet, osaavan työvoiman saatavuus ja korkea kustannustaso. Viennin kasvu on ollut heikkoa ja kehityksen suunta on huolestuttava. Vaikka yritysten yhteenlaskettujen T&K-menojen määrä on laskenut, ovat keski suurret yritykset panostaneet T&K:hon jo pidemmän aikaa. Rahoitusmarkkinat toimivat pääosin hyvin, mutta muun muassa nopeasti kasvavat yritykset kohtaavat rahoituskapeikkoja.

Lappi kertoi, että kasvuyrittäjyyden ohjelma on hyväksytty työllisyyden- ja yrittäjyyden ministerityöryhmässä ja sisältää 17 toimenpidettä. Lappi esitteli toimenpiteistä nostoja, joissa toteuttajina ovat TEM:n lisäksi myös muut ministeriöt. Hän pyysi eri ministeriöiden tuovan keskustelussa esiin muun muassa, että miten toimenpiteitä edistetään ja seurataan.

Megas Oy:n omistaja Jussi Tuohino sekä Arctic Infran ja Ramagon hallituksen puheenjohtaja käytti kommenttipuheenvuoron kasvuyrittäjyyden ohjelmaan ja yritysten kasvusta laajemmin. Tuohino on pitkänlinjan yrittäjä – vuodesta 1996 lähtien ja toimii tällä hetkellä yhdeksän kasvuyrityksen omistajana, hän on toiminut muun muassa noin 15 vuotta myös EK:n edustajana, on myös yrittäjyyden neuvottelukunnassa. Tuohino korosti TKI-rahoituksen, kansainvälistymisen ja selkeän toimeenpanomallin merkitystä kasvun edistämisessä. Hän painotti mittarien ja kohdennettujen avustusten tärkeyttä sekä sääntelyn ja hallinnollisen taakan keventämistä. Tuohino totesi, että sääntely on kasvanut merkittävästi 1990-lukuun verrattuna. Kasvu vaatii todella paljon työtä ja riskinottoa, yrittäjällä on oltava kirkas fokus ja selvä tavoiteltu suunta. Tuohino katsoi, että Team Finlandin roolia ovien avaajana kansainvälisille markkinoille tulisi vahvistaa nykyisestään. Esimerkiksi Ruotsin markkinoilta on syntynyt kokemus, että suomalaisten yritysten on vaikea etabloitua markkinoille.

Tuohino toi esiin, että Finnvera on kasvun tukena merkittävässä roolissa, eikä sen välttämättä tarvitsisi tehdä organisaationa voittoa. Lainojen hinnat voisivat tulla vähän alaspäin. Finnveran takaukset ovat erittäin tärkeitä. Pankkisääntely vaikeuttaa rahoituksen saantia. Kasvuyritys tarvitsee aina rahoitusta. Kapeikkona Tuohino näki pienempää tulosta tekevien kasvuhaluista rahoituksen saannin. Verotuksella on Tuohinon mukaan merkittävä ohjausvaikutus. Tuohino katsoi, että kasvuyrittäjyyden ohjelman konkreettinen toimeenpano on tärkeää. Tulisi olla yrittäjämäinen toimeenpanomalli sisältäen selkeän työnjaon ja mittarit.

Yhteisessä keskustelussa eri ministeriöt toivat nostonsa Kasvuyrittäjyyden ohjelmasta seuraavasti kiteytettyinä:

- OKM katsoi, että kasvuyrittäjyyden ohjelman toimet monelta osin kohdentuvat toteutettavaksi korkeakouluissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa, jotka ovat autonomisia toimijoita. Tämä voi aiheuttaa haasteita raportoinnissa. Koulutuksen työelämävastaavuuden lisääminen on kannatettavaa, mutta osaamistarpeisiin ei voida vastata pelkästään julkisen koulutustarjonnan kautta. Kohdan 13 b kirjaus tutkintojen painopisteen siirtämisestä vähitellen ammatillisesta koulutuksesta korkeakoulutukseen jää epäselväksi.

- UM toi esiin, että Business Finlandin ulkomaanverkoston ja UM:n integraation etenevän hyvin ja tulevat voimaan 1.1.2026 alkaen. UM:n edustustot tekevät maakuvatyötä investointien ja osaavan työvoiman houkuttelemiseksi. Haasteena on, että yrityksiltä puuttuu kasvun nälkää. Pitää tehdä TF:ssä työtä yhteisen kirkkaan suunnan vahvistamiseksi. Ulko- ja turvallisuuspolitiikan rinnalle on vahvasti noussut taloudellinen yhteistyö. Ovien aukaisua tehostetaan koko ajan. BF:n asiantuntijoiden lisäys UM:n linjaan vahvistaa työtä merkittävästi.
- VM totesi, että sen sektorilta Kasvuyrittäjyyden ohjelmassa on kolme veroasioihin liittyvää toimenpidettä, joista kaksi koskee rahoituksen saantia. Startup-toimet ovat jo käynnissä, ja T&K-asioihin palataan myöhemmin.
- STM:n ja LVM:n osalta Kasvuyrittäjyyden ohjelmassa todettiin olevan vain muutamia toimenpiteitä.
- STM, LVM ja OKM tiedustelivat TEM:ltä, missä kokoonpanossa Kasvuyrittäjyyden ohjelman kirjauksia on niiden osalta valmisteltu. TEM totesi, että vastuut on tunnistettu ohjelmaa valmisteltaessa osana TEM virkатыötä ja, että ohjelman luonnosversio on ollut avoimella lausuntokierroksella. Lisäksi TEM totesi, että ohjelma on käsitelty työllisyyden ja yrittäjyyden ministeriyöryhmässä.

Keskustelun lopuksi Jaana Lappi totesi, että mahdollisista ongelmista ohjelman toteutuksessa voi olla suoraan yhteydessä häneen.

Jussi Tuohinon kommenttipuheenvuorossaan nostamista aiheista erityisesti hallinnollisesta taakasta käytiin laajaa keskustelua. Keskustelussa todettiin, että hallinnollinen taakka ja lainsäädäntö eivät vaikuta olevan kasvun esteenä innovaatioille, kasvulle kylläkin. Pohdittiin, voitaisiinko taklata julkisilla yrityspalveluilla olla yrityksiä taakan kanssa. Tämä vaatisi kuitenkin paljon neuvonta- ja tukiresursseja. Keskustelussa todettiin, että tulisi vielä konkretisoida, mitä hallinnollinen taakka oikeasti on ja päästä käsiksi siihen, mikä on tahatonta taakkaa. Lisäksi nostettiin esiin, että osa sääntelystä on myös poliittista valintaa. Todettiin, että EU:n lainsäädännössä on paljon poikkeuksia mikro- ja pienille yrityksille, joita ei Suomessa oteta käyttöön. Vaatisi suomalaisen perinteen murtamista. Se aiheuttaa myös kilpailuhaittaa suomalaisille pienyrityksille. Suomessa ei uskalleta ottaa riskiä EU-lainsäädännön tulkinnassa. Tulee perata ainakin tahattomat taakat ja omatekoisia tulisi karsia.

Härkin totesi, että työ- ja elinkeinoministeriön yrittäjyyden neuvottelukunnassa hallinnollista taakkaa käsiteltiin toukokuussa 2024, keräten myös ehdotuksia elinkeinoelämän järjestöistä. Ehdotettiin, että otettaisiin asia uudelleen tarkasteluun, myös tuomalla esiin käytännön esimerkkejä taakasta, joita sääntelystä aiheutuu. Yksi esimerkki on tuotteen loppukäyttöön ja kierrätykseen liittyvät velvoitteet. Myös elinkeinoministeri Puisto nosti lokakuussa 2025 neuvottelukunnan kokouksessa vieraillessaan esiin, että avaukset ja nostot hallinnollisen taakan purkuun ovat tervetulleita. Ehdotettiin myös, että sääntelyn vaikuttavuusarviointi otettaisiin esille työryhmässä. Kasvuyrittäjyyden ohjelmassa ei pureuduttu sääntelyn purkamiseen, koska on olemassa hallitusohjelman mukainen erillinen ohjelma (Yksi sisään, yksi ulos).

5. Työryhmän kyselyn tulokset

Natalia Härkin kävi läpi työryhmälle osoitetun kyselyn tuloksia, aineistona PP-esitys. Kukin ministeriö esitteli keskeiset kohdat omasta yrittäjyyden edistämiseen liittyvistä vastuutehtävistä. Muilta osin PP-aineistoa ei ehditty käymään läpi.

Yhteisessä keskustelussa todettiin katsauksen olleen hyödyllinen kokonaiskuvan saamiseksi ja hyvä pohja jatkotyölle. Sovittiin, että kaikki ministeriöt voivat toimittaa mahdollisia korjauksia ja lisäyksiä kokouksen työryhmän kyselyn PP-muotoiseen yhteenvetoon. Lisäksi pyydettiin toimittamaan mahdollisia uusia nostoja työryhmässä käsiteltäväksi asioiksi, jonka jälkeen ryhdytään laatimaan tarkempaa työsuunnitelmaa. Kaikki kommentit ja nostot sovittiin toimitettavan Natalialle viimeistään 7.11.2025.

6. Muut asiat

Härkin esitteli työ- ja elinkeinoministeriön kansallisesti kilpailuttaman: *Yrittäjyyttä edistävät mallit eri maissa ja niiden soveltuminen Suomessa -selvityksen* toteuttamista. Hanketta tullaan käsittelemään tarkemmin työryhmässä, selvityshankkeen edetessä. Yhteisessä keskustelussa selvityksen todettiin olevan mielenkiintoinen sekä nostettiin esiin, olisiko mahdollista selvittää myös julkisia maksullisia palveluja yritysten kansainvälistämiseen ja vientiin.

7. Seuraava kokous

Seuraava kokous on 27.11.2025 kello 14.00 - 16.00.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 15.00.